

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
Π/ΘΜΙΑΣ, Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΜΗΜΑΤΑ Β΄

Ταχ. Δ/ση : Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 - Μαρούσι
Ιστοσελίδα : <http://www.minedu.gov.gr>
Email : spoudonde@minedu.gov.gr
Πληροφορίες : Βάρλα Ά. (Δ.Ε.)
: Παπαβρόντος Β..(Π.Ε.)
: Χριστοδούλου Μ.(Δ.Ε.)
Τηλέφωνο : 210-34.43.272 (Δ.Ε.)
: 210-34.42.249 (Π.Ε.)
: 210-34.42.242 (Δ.Ε.)

Αποστολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμ. Προτερ.::

Μαρούσι, 20-10-2021
Αριθμ. Πρωτ. : Φ15/133423/Δ2

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
Υπόψιν κ. Ιωάννας Ραβάνη
Mail: krekalam@gmail.com

ΠΡΟΣ:

1. Π.Δ.Ε. όλης της χώρας
2. Π.Δ.Ε. και Δ.Δ.Ε. όλης της χώρας
3. Σχολικές μονάδες Π.Ε. και Δ.Ε.
(μέσω των οικείων Διευθύνσεων)
4. Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου
του εξωτερικού
5. Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
Mail: info@iep.edu.gr

ΚΟΙΝ:

ΘΕΜΑ: Έγκριση Μαθητικού Διαγωνισμού με τίτλο: «Μοριάς '21»: Δημιουργώ για το '21 για μαθητές/τριες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2021-22.

Σχετικό έγγραφο: το με αρ.πρ. 128732/Δ2/11-10-2021 εισερχόμενο έγγραφο του ΥΠΑΙΘ..

Απαντώντας στο από 22/06/2021 αίτημα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σχετικά με την έγκριση του Μαθητικού Διαγωνισμού με τίτλο: «Μοριάς '21» και σχετικά με το αντικείμενο του θέματος, σας ενημερώνουμε ότι, σύμφωνα με το Απόσπασμα Πρακτικού 53/07-10-2021 του Ι.Ε.Π., **εγκρίνουμε** τον ανωτέρω μαθητικό διαγωνισμό, ο οποίος απευθύνεται σε μαθητές/τριες των Ε΄ και ΣΤ΄ τάξεων Δημοτικού και Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεων Γυμνασίου, των σχολείων της Ελλάδας και των Ελληνικών σχολείων του εξωτερικού, για το σχολικό έτος 2021-22, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

1. Η συμμετοχή των σχολικών μονάδων στις ως άνω δράσεις να είναι προαιρετική για τους/τις μαθητές/τριες και να πραγματοποιείται με τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης και του Συλλόγου Διδασκόντων και Διδασκουσών, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία για τις σχολικές δράσεις στο πλαίσιο της σχολικής ζωής. Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η μη παρακώλυση του σχολικού προγράμματος και η ασφάλεια των μαθητών/μαθητριών.
2. Η συμμετοχή των μαθητών/τριών στις εν λόγω δράσεις να γίνεται με την ενυπόγραφη συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων τους.

- 3.** Πριν την υλοποίηση του προγράμματος να πραγματοποιηθεί ενημέρωση των Συντονιστών/τριών Εκπαιδευτικού Έργου Εκπαίδευσης για την Αειφορία των οικείων ΠΕ.Κ.Ε.Σ., καθώς και των Υπεύθυνων Πολιτιστικών Θεμάτων/Σχολικών Δραστηριοτήτων των οικείων Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
- 4.** Να μην προκύπτει από τις δράσεις με οποιοδήποτε τρόπο άμεση διαφήμιση εταιριών/προϊόντων/φορέων/υπηρεσιών.
- 5.** Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα να υλοποιείται από τον/την εκπαιδευτικό με χαρακτήρα προαιρετικό και κατά την κρίση του/της, εντασσόμενο στο εκπαιδευτικό έργο είτε σε ενότητες γνωστικών αντικειμένων που προσφέρονται για ανάλογες προεκτάσεις είτε στο πλαίσιο ευρύτερης συναφούς δράσης/Εργαστηρίου δεξιοτήτων ή Προγράμματος Σχολικών Δραστηριοτήτων.
- 6.** Οι δράσεις που υλοποιούνται εντός του ωρολογίου προγράμματος στο πλαίσιο υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος /προετοιμασίας των μαθητών/τριών για τη συμμετοχή τους στον διαγωνισμό να μην ξεπερνούν σε διάρκεια συνολικά τις τέσσερις (4) διδακτικές ώρες.
- 7.** Η χρήση του παρουσιαζόμενου ή διαμοιρασθέντος εκπαιδευτικού υλικού να μην υπόκειται σε πνευματικά δικαιώματα και να τηρείται το θεσμικό πλαίσιο «περί πνευματικής ιδιοκτησίας» (Ν.4212/2013).
- 8.** Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος να διατίθεται δωρεάν και να είναι ελεύθερο προς χρήση στους/στις εκπαιδευτικούς.
- 9.** Η δέσμευση των συντελεστών ότι στην περίπτωση έγκρισης του ανωτέρω υλικού από το Υ.ΠΑΙ.Θ., δεν θα πραγματοποιηθεί μελλοντική εμπορική του διάθεση με την αναφορά της συγκεκριμένης έγκρισης του Υ.ΠΑΙ.Θ.
- 10.** Η συμμετοχή των μαθητών/τριών στον διαγωνισμό να γίνει αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς σκοπούς και χωρίς να προκύπτουν έσοδα για τον φορέα που προκηρύσσει τον διαγωνισμό ή για άλλον (εμπορία, διαφήμιση).
- 11.** Η όλη διενέργεια του διαγωνισμού (υλοποίηση, βράβευση, δημοσιοποίηση) να υλοποιηθεί με ευθύνη του φορέα διοργάνωσης, σύμφωνα με τους κανόνες δεοντολογίας και την ισχύουσα νομοθεσία για τη διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών και των πνευματικών δικαιωμάτων.
- 12.** Να μην επιτρέπεται σε καμία περίπτωση η φωτογράφιση, η βιντεοσκόπηση και η μαγνητοφώνηση μαθητών και μαθητριών.
- 13.** Να διασφαλιστεί η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης από τον/την ασκούντα/ασκούσα την επιμέλεια του μαθητή/της μαθήτριας, ότι δέχεται ο μαθητής/η μαθήτρια να συμμετέχει στον διαγωνισμό και ότι συναινεί να παρουσιαστεί/δημοσιοποιηθεί η συμμετοχή/ το έργο του/της, σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης. Η τυχόν μετακίνηση των μαθητών/-τριών στο πλαίσιο συμμετοχής τους στον διαγωνισμό (π.χ.τελετή βράβευσης) να πραγματοποιηθεί υπό την ευθύνη των γονέων/κηδεμόνων τους.

14. Η δέσμευση των συντελεστών ότι θα αποστείλουν στο Ι.Ε.Π. τον απολογισμό και τα συμπεράσματα που θα προκύψουν από τη διενέργεια του προγράμματος/ διαγωνισμού.

Επισημαίνεται, με ιδιαίτερα emphaticό τρόπο, ότι η υλοποίηση του προτεινόμενου εκπαιδευτικού σχεδιασμού ιεραρχείται ως δευτερεύουσας σημασίας, καθώς προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην αυστηρή τήρηση των υγειονομικών πρωτοκόλλων για την αντιμετώπιση των επιδημιολογικών κινδύνων και στη μείωση της πιθανότητας να εκτεθεί το εκπαιδευτικό προσωπικό και το μαθητικό δυναμικό των σχολείων σε επικίνδυνο ιικό φορτίο. Κατά συνέπεια, και ανεξάρτητα από την παιδαγωγική ή επιστημονική καταλληλότητα και εγκυρότητα του κάθε εγχειρήματος, οι διευθύνσεις των σχολείων έχουν την τελική αρμοδιότητα αναφορικά με την εφαρμογή του σχεδιασμού, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της πολιτείας και των υγειονομικών οργάνων για την αντιμετώπιση της επιδημικής κρίσης.

Για περισσότερες πληροφορίες επισυνάπτεται σχετικό Παράρτημα.

Συν.: ένα (1) ηλεκτρ.αρχείο

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΣΠΟΥΔΩΝ Π.Ε. ΚΑΙ Δ.Ε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΑΧΑΛΑΣ

Εσωτερική Διανομή:

- 1.Γραφείο Υφυπουργού κ.Μακρή
- 2.Γραφείο κ.Γεν. Γραμματέα
- 3.Γενική Δ/νση Σπουδών Π.Ε. και Δ.Ε.
4. Δ/νση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Π.Ε. , Τμ.Β΄
- 5.Δ/νση Παιδείας Ομογενών Διαπολιτ. Εκπασης κ Μειον. Σχολ, Τμ. Α΄
- 6.Δ/νση Υποστήριξης Εκπ/κων Προγρ/των της Αειφορίας
- 7.Δ/νση Εκπ/κης Τεχνολογίας και Καινοτομίας, Τμ. Α΄
8. Δ/νση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δ.Ε. , Τμ.Β΄

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΜΑΘΗΤΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ «ΜΟΡΙΑΣ '21» ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ ΓΙΑ ΤΟ '21

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου σε συνεργασία με το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «ΜΟΡΙΑΣ 21» (πρωτοβουλία που αναπτύσσουν το Ίδρυμα Καπετάν Βασίλη και Κάρμεν Κωνσταντακόπουλου και η ΤΕΜΕΣ Α.Ε, με τη συμμετοχή πάνω από 70 ιδρυμάτων, φορέων και εταιριών) αλλά και των δραστηριοτήτων τους με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των νέων σε θέματα ιστορίας, πολιτισμού, προστασίας του περιβάλλοντος και εκπαίδευσης για την αειφορία, προκηρύσσουν **Πανελλαδικό Διαγωνισμό Μαθητικής Δημιουργίας για τη Φύση** για το σχολικό έτος 2021-2022.

Ο τίτλος του διαγωνισμού είναι: **«Μοριάς '21: Δημιουργώ για το 21»**

Κατηγορίες Συμμετοχής

Στο Διαγωνισμό μπορούν να συμμετάσχουν οι μαθητές και μαθήτριες που φοιτούν στην Ε' και ΣΤ' τάξη των Δημοτικών Σχολείων και στην Α', Β' και Γ' Γυμνασίου των σχολείων της Ελλάδας και των Ελληνικών σχολείων του εξωτερικού, με τις δικές τους καλλιτεχνικές δημιουργίες σε μια από τις παρακάτω κατηγορίες:

α. βίντεο

β. πεζό κείμενο (με προτιμώτερη μορφή την ποίηση)

γ. ηχητικό απόσπασμα (podcast)

Οι μαθητές/τριες μπορούν να συμμετάσχουν ατομικά (μέσω των γονέων/κηδεμόνων) ή ομαδικά (ανά σχολικό τμήμα ή σχολική ομάδα μέσω του σχολείου τους)

ΘΕΜΑ

Η πρωτοβουλία «ΜΟΡΙΑΣ 21», η οποία τελεί υπό την αιγίδα της **Επιτροπής «Ελλάδα 2021»** είναι ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα πολιτιστικού τουρισμού που, μέσα από 21 θεματικές διαδρομές, συνδέει εμβληματικές πόλεις της Πελοποννήσου, αναδεικνύει την ιστορία του τόπου και τον ρόλο κάθε πόλης στον Αγώνα για την Ανεξαρτησία, εμπλουτισμένες με 4 άξονες δράσεων που έχουν ως επίκεντρο την **Ιστορία**, την **Τέχνη**, την **Γαστρονομία** και τη **Φύση**.

Στον άξονα Φύση, με βάση την έρευνα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Καλαμάτας, εντοπίστηκαν μερικά από τα υπεραιώνια δέντρα της Πελοποννήσου. Μέσα από τις «βιογραφίες» των 27 αυτών μνημείων της φύσης, οι μαθητές θα γνωριστούν με τα δέντρα, τα μοναδικά χαρακτηριστικά τους αλλά και το ταξίδι τους στον χρόνο και την νεότερη ελληνική ιστορία με επίκεντρο τα γεγονότα που διαδραματίστηκαν στην Πελοπόννησο πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την Επανάσταση του 1821 και την ίδρυση του Ελληνικού κράτους. Πρόκειται για δέντρα όπως ελιές, πλάτανοι, βελανιδιές, δρύες και φοίνικες που ήταν ζωντανά κατά τις αρχές του 19ου αιώνα, δέντρα άνω των 200 ετών, μάρτυρες των γεγονότων της Επανάστασης.

Στο πλαίσιο αυτό, σχεδιάστηκε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Τα δέντρα μιλούν για το '21» που έχει στόχο να συνδέσει την ιστορία με το περιβάλλον. Το δέντρα μας δίνουν πάρα πολλά στοιχεία για τη μελέτη της ανθρώπινης και φυσικής ιστορίας. Η επιστήμη της Παλαιοδενδρολογίας συμβάλλει στην ανάγνωση και τεκμηρίωση, μελετώντας τους κορμούς των δέντρων και αντίστοιχα τις αλλαγές τους κλίματος, τη χλωρίδα και πανίδα του ανθρώπινου πολιτισμού και πολλών άλλων καθοριστικών στοιχείων μέσα στους αιώνες.

Στο πρόγραμμα μας τα δέντρα παίρνουν σχεδόν ανθρώπινη μορφή. Αποκτούν μνήμη και συνείδηση και αφηγούνται τα ίδια, δίνοντας, ταυτόχρονα, πληροφορίες για τη ζωή τους και τα σημαντικά γεγονότα που συνδέονται με την επανάσταση. Καθώς τα αιωνόβια δέντρα έχουν ιδιαίτερη σημασία για τους ανθρώπους που ζουν κοντά τους ως ζωντανοί οργανισμοί, οι μαθητές/τριες εμπνέονται από τα δέντρα και το ρόλο τους στο ανθρώπινο περιβάλλον. Τέτοιες ιστορίες έχουν τη δύναμη να ενώνουν τις γενιές και να ενισχύουν την αίσθηση της τοπικής ταυτότητας και το συναίσθημα του «ανήκειν», ιδιαίτερα όταν πρόκειται για δέντρα που συμβιώνουν με μικρές τοπικές κοινότητες.

Ο μαθητικός διαγωνισμός «Μοριάς '21: Δημιουργώ για το 21», καλεί τους μαθητές και τις μαθήτριες, μέσω της ενεργής συμμετοχής και ενασχόλησης, να συνδεθούν με τη φύση και την ιστορία, να εντοπίσουν τη σχέση τους και να την αποδώσουν στο σήμερα.

Ένα από το μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η ανθρωπότητα είναι ακριβώς αυτή η σχέση της φύσης με τον άνθρωπο, και κατ' επέκταση με το ευρύτερο κοινωνικό, οικονομικό, ιστορικό πλαίσιο. Η κατανόηση και ο σεβασμός από τη πλευρά του ανθρώπου στη φύση. Στόχος του προγράμματος είναι τα παιδιά να αισθανθούν, να αναζητήσουν, να εμπνευστούν και να δημιουργήσουν τη δική τους ιστορία.

Προτρέπουμε τα παιδιά να αφήσουν ελεύθερη τη φαντασία τους, να νιώσουν το συναίσθημα τους και να αποδώσουν με το δικό τους δημιουργικό τρόπο τη σχέση των υπεραιωνόβιων δέντρων και της επανάστασης με το σήμερα.

Ποιο είναι το μήνυμα αυτής τη σχέσης στη σημερινή εποχή;

Τι σημαίνει για τους ίδιους, για το παρόν και το μέλλον;

Οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται να σκεφτούν, να συζητήσουν, να ανταλλάξουν απόψεις και να προτείνουν τις δικές τους λύσεις για το αύριο που φαντάζονται. Τα μηνύματα των παιδιών μπορεί να έχουν τη μορφή βίντεο, γραπτού κειμένου ή ηχητικού αποσπάσματος.

Τα μηνύματα των παιδιών που θα βραβευθούν θα προωθηθούν από τα μέλη της επιτροπής του Διαγωνισμού μέσα από τα δίκτυα επικοινωνίας τους, ώστε να ακουστούν ακόμα πιο δυνατά οι φωνές των παιδιών για το αύριο που ονειρεύονται.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Οι μαθητές/τριες θα έχουν την ευκαιρία:

- Να προσεγγίσουν το ιστορικό γεγονός της Επανάστασης με έναν πρωτότυπο τρόπο
- Να συνειδητοποιήσουν την ιστορική σύνδεση του τόπου τους με την Ελληνική Επανάσταση.
- Να συνδέσουν την ιστορία με το φυσικό περιβάλλον
- Να γνωρίσουν τα αιωνόβια δέντρα και να κατανοήσουν το ρόλο τους σε επίπεδο οικολογίας, ιστορίας και πολιτισμού
- Να κατανοήσουν ότι υπάρχουν δέντρα που προστατεύονται από την Πολιτεία σαν Μνημεία της Φύσης

- Να κατανοήσουν την αξία των αιωνόβιων δέντρων και να ευαισθητοποιηθούν για τη διατήρηση και ειδική διαχείρισή τους ως μνημεία της φύσης και του πολιτισμού
- Να αντιληφθούν τις επιπτώσεις των ανθρώπινων πράξεων στο περιβάλλον και στην υποβάθμιση του τοπίου
- Να υιοθετήσουν φιλο-περιβαλλοντική συμπεριφορά και να διαμορφώσουν θετική στάση, οι οποίες συμβάλλουν στην προστασία και τη διατήρησή των δέντρων και κατ' επέκταση των οικοσυστημάτων.
- Να κατανοήσουν την έννοια του οικοσυστήματος και την πρόκληση διατήρησης και αποκατάστασής του
- Να καλλιεργήσουν κριτική σκέψη και δεξιότητες οι οποίες τους καθιστούν ικανούς να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και δράσεις για την αειφορική διαχείριση των αιωνόβιων δέντρων, αλλά και γενικότερα την περιβαλλοντική και πολιτιστική κληρονομιά
- Να διερευνήσουν θέματα διαχείρισης, να μάθουν να αναζητούν λύσεις και να προτείνουν δράσεις παρέμβασης σε περιβαλλοντικά θέματα.
- Να αναπτύξουν ικανότητες παρατήρησης, επικοινωνίας και δημιουργικής φαντασίας
- Να καλλιεργήσουν ικανότητες διαθεματικής προσέγγισης της γνώσης
- Να χρησιμοποιήσουν εφαρμογές Νέων Τεχνολογιών για την δημιουργική τους έκφραση.
- Να εκφραστούν ελεύθερα μέσα από τη δημιουργία ενός πρωτότυπου έργου, αναδεικνύοντας το καλλιτεχνικό τους ταλέντο

ΌΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Οι συντελεστές του εκπαιδευτικού προγράμματος θα διαθέτουν προς του μαθητές/τριες τρεις σύντομες ηλεκτρονικές παρουσιάσεις με οδηγίες συμμετοχής για κάθε μία από τις κατηγορίες του διαγωνισμού. Οι παρουσιάσεις είναι σε μορφή βίντεο όπου τόσο με αφήγηση όσο και με γραπτές οδηγίες περιγράφεται η λογική του διαγωνισμού, τα μέσα για την ανάπτυξη του πρωτότυπου υλικού (κινητό τηλέφωνο, υπολογιστής, κλπ), οι προδιαγραφές του υλικού υποβολής (διάρκεια βίντεο και podcast, τύπος ποιήματος κοκ), σημαντικές ημερομηνίες καθώς και σύντομο οδηγό για την πλατφόρμα υποβολής των έργων.

Δημιουργία σύντομου πρωτότυπο βίντεο

Η διάρκεια του βίντεο δεν πρέπει να ξεπερνάει τα πέντε λεπτά. Οι μαθητές/τριες καλούνται με βάση τις παραπάνω ερωτήσεις να σκεφτούν ένα μήνυμα το οποίο θα ήθελαν να μοιραστούν με άλλους νέους. Οι συμμετέχοντες μπορούν να χρησιμοποιήσουν ψηφιακή κάμερα, κινητό τηλέφωνο, κάμερα υπολογιστή ή οποιοδήποτε μέσο καταγραφής κινούμενης εικόνας. Η μουσική ή οι φωτογραφίες/εικόνες/σχέδια που θα χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να είναι είτε πρωτότυπες είτε «ελεύθερες δικαιωμάτων» ή να χρησιμοποιηθούν μετά από σχετική άδεια. Επίσης, θα πρέπει να έχει εξασφαλιστεί η έγκριση των προσώπων που τυχόν εμφανίζονται στο βίντεο. Το βίντεο που θα υποβληθεί θα είναι σε format mp4, avi, 3gp και κατά προτίμηση σε ποιότητα HD (High Definition) και ανάλυση μεγαλύτερη από 1280x720.

Διακειμενική σύνθεση, δημιουργική γραφή

Οι μαθητές/τριες καλούνται να γράψουν ένα κείμενο ώστε να αποδώσουν με το δικό τους δημιουργικό τρόπο τη σχέση των αιωνόβιων δέντρων και της επανάστασης με το σήμερα, βασισμένοι στις ιστορίες των Δέντρων της Επανάστασης που έχουν καταγραφεί μέσω του προγράμματος «Τα Δέντρα μιλούν».

Το κείμενο (με προτιμότερη μορφή την ποίηση) μπορεί να αφορά μια πραγματική εμπειρία ή κατάσταση ή μια φανταστική ιστορία παίρνοντας ιδέες από το θέμα του Διαγωνισμού και λαμβάνοντας υπόψη τις συνοδευτικές πηγές που ακολουθούν.

Το κείμενο θα πρέπει να είναι γραμμένο σε υπολογιστή (μορφή αρχείου docx, odt, pdf) με μέγιστη έκταση 30 στίχους ή 1.200 λέξεις.

Δημιουργία σύντομου αρχείου ήχου PodCast (Personal On Demand broadCAST)

Το podcast θα πρέπει να είναι μεταξύ τριών και πέντε λεπτών. Μπορεί να περιέχει μουσική είτε πρωτότυπη είτε «ελεύθερη δικαιωμάτων» ή μετά από σχετική άδεια. Σε περίπτωση τραγουδιού, οι στίχοι του τραγουδιού θα πρέπει να είναι πρωτότυποι.

Τα αρχεία προτείνονται να είναι σε μορφή ήχου χωρίς απώλειες (WAV, FLAC, AIFF, or ALAC) ή μορφή MP3 ή M4A

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί ηλεκτρονικά σε ένα κύκλο: **01/10/2021 – 30/04/2022**

Λόγω των συνθηκών και των μέτρων για την προστασία από τον κορωνοϊό και σε περίπτωση προσωρινής εξ αποστάσεως διδασκαλίας, προκρίνεται η συμμετοχή των μαθητών και μαθητριών με ατομικές συμμετοχές που θα σταλούν ηλεκτρονικά από τους/τις εκπαιδευτικούς ως ομαδικό έργο ως αποτέλεσμα επεξεργασίας του θέματος στο μάθημα. Δίνεται επιπλέον η δυνατότητα στους μαθητές και τις μαθήτριες που φοιτούν στις αντίστοιχες τάξεις, να συμμετέχουν αυτόνομα στον διαγωνισμό υποβάλλοντας ηλεκτρονικά το έργο τους με τη βοήθεια, εφόσον είναι απαραίτητη, και την έντυπη συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων τους.

Η συμμετοχή στον διαγωνισμό μπορεί να διεξαχθεί τόσο κατά τη διάρκεια των μαθημάτων όσο και ως κατ' οίκον εργασία. Είναι σημαντικό να είναι το αποτέλεσμα συζήτησης και ανταλλαγής απόψεων μέσα στην τάξη ή με τη βοήθεια των γονέων και κηδεμόνων στο σπίτι. Οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς ή οι κηδεμόνες μπορούν να αξιοποιήσουν κάποιες δραστηριότητες από το εκπαιδευτικό και ενημερωτικό υλικό που προτείνεται στις συνοδευτικές πηγές που ακολουθούν.

Η συμμετοχή των μαθητών στον Διαγωνισμό είναι προαιρετική και απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των γονέων και των κηδεμόνων για τη συμμετοχή τους.

Ενδεικτικά, στα δημοτικά σχολεία μπορεί να αξιοποιηθούν το μάθημα της Ιστορίας, της Μελέτης Περιβάλλοντος, των Εικαστικών ή η εργασία να γίνει στο πλαίσιο Εργαστηρίου Δεξιοτήτων ή Προγράμματος Σχολικών Δραστηριοτήτων. Η διδασκαλία των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων δεν επιβαρύνεται από την ενασχόληση και την εμπλοκή των παιδιών με τον Διαγωνισμό, αντίθετα εμπλουτίζεται και διευρύνεται με τρόπο δημιουργικό, σύμφωνα πάντα με τους στόχους που τίθενται στο Πρόγραμμα Σπουδών.

Σε περίπτωση συμμετοχής μέσω του σχολείου, προτείνεται να διατεθεί μια τουλάχιστον διδακτική ώρα για τη συμμετοχή των μαθητών στον διαγωνισμό.

1. Πριν από τον διαγωνισμό μπορεί να προηγηθεί **ενημέρωση** των μαθητών/τριών από τους εκπαιδευτικούς των τμημάτων, τους γονείς ή τους κηδεμόνες για την περιβαλλοντική κρίση, τη σχέση ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος καθώς και των καταγραφών των Δέντρων της Επανάστασης που αναφέρονται στο θέμα του διαγωνισμού λαμβάνοντας υπόψη και το υλικό των πηγών. Είναι σημαντικό οι εκπαιδευτικοί ή κηδεμόνες να βοηθήσουν τα παιδιά να προσεγγίσουν και να κατανοήσουν επαρκώς το θέμα με το οποίο θα ασχοληθούν καθώς και να επισημανθούν λεπτομερώς οι προδιαγραφές που ισχύουν για καθεμιά από τις κατηγορίες του διαγωνισμού, έτσι ώστε να μην υπάρξουν περιπτώσεις αποκλεισμού συμμετοχών.

Προτείνεται η ενημέρωση να συνοδεύεται από **δραστηριότητες**, που θα βοηθήσουν τους μαθητές να προσεγγίσουν το θέμα βιωματικά. Οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς ή οι κηδεμόνες μπορούν μέσα από τις δραστηριότητες και τη συζήτηση που θα προηγηθεί να προτρέψουν τους μαθητές να έρθουν σε επαφή με τα αιωνόβια δέντρα, να γνωρίσουν την τοπική τους ιστορία, να ευαισθητοποιηθούν σε περιβαλλοντικά θέματα, να μάθουν για τις αλλαγές του κλίματος, της χλωρίδας και πανίδας του ανθρώπινου πολιτισμού και τη σημαντικότητα της αποκατάστασης των οικοσυστημάτων.

Για αρχή, τα παιδιά μπορούν να μάθουν ότι σύμφωνα με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) το έτος 2021 σηματοδοτεί την απαρχή της διεθνούς δεκαετίας δράσης (2021-2030) για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων των Ηνωμένων Εθνών (UN), μια παγκόσμια πρωτοβουλία για την αποκατάσταση και αναβίωση ποικίλων οικοσυστημάτων και να συνειδητοποιήσουν την άμεση προτεραιότητα για την προώθηση θετικών αλλαγών στην πορεία μας προς τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Με αφορμή σχετικά κείμενα και προτάσεις από τον ΟΗΕ για οργανωμένες δράσεις (<https://www.decadeonrestoration.org/>) μπορεί να ακολουθήσει συζήτηση σε ομάδες μεταξύ των μαθητών/τριών.

Στη διάθεση των εκπαιδευτικών και των γονέων/κηδεμόνων θα είναι το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος «**Τα Δέντρα μιλούν για το '21**» για περαιτέρω αξιοποίηση στην τάξη ή κατά την επίσκεψη του χώρου που βρίσκονται τα δέντρα, αν είναι εφικτό, με υλοποίηση βιωματικών δραστηριοτήτων (βλ. υποστηρικτικό υλικό των πηγών). Οι ενδιαφερόμενοι εκπαιδευτικοί μπορούν επίσης να ζητήσουν τη στήριξη των οικείων Συντονιστών Εκπαιδευτικού Έργου ή των Υπευθύνων Σχολικών Δραστηριοτήτων/Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης ή των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του νομού τους τόσο για την επεξεργασία του θέματος του διαγωνισμού όσο και για τους τρόπους προσέγγισής του. Σκοπός είναι η παραγωγή των έργων, να είναι το αποτέλεσμα αυτής της διεργασίας, όπου τα παιδιά θα μπορέσουν να εκφράσουν τις σκέψεις τους για το θέμα που έχουν προηγουμένως επεξεργαστεί μέσα στην τάξη. Ο ρόλος των εκπαιδευτικών, των γονέων ή των κηδεμόνων πρέπει να περιορίζεται στην προετοιμασία του θέματος και οι ίδιοι να παραμένουν αρωγοί παρέχοντας βοήθεια αν τους ζητηθεί από τα παιδιά, αφήνοντάς τα ελεύθερα να εκφραστούν.

2. Οι Διευθυντές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης παρακαλούνται να μεριμνήσουν για την έγκαιρη αποστολή της προκήρυξης στα σχολεία της αρμοδιότητάς τους (δημόσια και ιδιωτικά) μέσω των Υπευθύνων Σχολικών Δραστηριοτήτων/Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

3. Οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς ή οι κηδεμόνες, αφού συγκεντρώσουν τις εργασίες των μαθητών θα τις αποστείλουν ηλεκτρονικά με την εξής διαδικασία:

A. Δήλωση ενδιαφέροντος για ατομική ή ομαδική συμμετοχή μέσω συμπλήρωσης της φόρμας εκδήλωσης ενδιαφέροντος : <https://forms.gle/qC7BzA888poJ6QUu7>

B. Επικοινωνία των μελών της Επιτροπής Διοργάνωσης του διαγωνισμού με τη σχολική μονάδα, τους μαθητές ή το γονέα/κηδεμόνα που κατέθεσε την αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τις λεπτομέρειες υποβολής.

Γ. Υποβολή του ψηφιακού αρχείου του έργου μέσω υπηρεσίας διαμοιρασμού αρχείων που θα επιλέξει ο αποστολέας όπως του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου (grafis.sch.gr), Google Drive, Microsoft Drive, SoundCloud (για το postcad), WeTransfer κα.

4. Συνοδευτικά μαζί με τα έργα, θα πρέπει να υποβληθούν τα στοιχεία του/των μαθητή/ών που συμμετείχαν στον Διαγωνισμό, η διεύθυνση και το τηλέφωνο του σχολείου καθώς και το ονοματεπώνυμο και στοιχεία επικοινωνίας του/της υπεύθυνου/ης εκπαιδευτικού,

γονέα ή κηδεμόνα. Ο/Η εκπαιδευτικός που καταθέτει τις συμμετοχές οφείλει να συγκεντρώσει και να διατηρήσει τα έντυπα της έγγραφης συγκατάθεσης (των γονέων/ασκούντων την επιμέλεια των μαθητών) για τη συμμετοχή τους στον διαγωνισμό και για τη δημοσίευση του έργου τους σε ηλεκτρονικό ή έντυπο μέσο, σε περίπτωση που διακριθεί, σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης «*Οδηγός για την Έγκριση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Ερευνών*» του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Μάιος 2021. Οι Υπεύθυνες Δηλώσεις θα πρέπει να διατηρηθούν τουλάχιστον μέχρι την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του Διαγωνισμού. Αντίστοιχα, για μαθητές που επιλέγουν ατομικές υποβολές θα ζητηθούν τα αντίστοιχα έντυπα συγκατάθεσης από τους γονείς/κηδεμόνες σε επικοινωνία μαζί τους

Συμμετοχές που δεν πληρούν έναν ή και περισσότερους από τους όρους συμμετοχής δεν θα μπορούν να συμπεριληφθούν στην διαδικασία αξιολόγησης από την Επιτροπή Διοργάνωσης του Διαγωνισμού.

5. Αξιολόγηση: Για την αξιολόγηση των έργων των μαθητών συστήνονται τρεις επιτροπές, μία για κάθε κατηγορία συμμετοχής, από καταξιωμένους ακαδημαϊκούς και επαγγελματίες του χώρου.

Ανά κατηγορία, η αντίστοιχη επιτροπή θα βραβεύσει μία ατομική συμμετοχή ανά μαθητή/τρια ή μία ομαδική συμμετοχή (ανά τμήμα ή σχολική ομάδα) λαμβάνοντας υπόψη: **α)** τη συνάφεια με το θέμα του διαγωνισμού, **β)** την πρωτοτυπία προσέγγισης του θέματος, **γ)** την αισθητική προσέγγιση και **δ)** τη σαφήνεια του μηνύματος.

6. Βραβεία: Σε όλους τους συμμετέχοντες μαθητές και μαθήτριες θα αποσταλούν ηλεκτρονικά, διπλώματα συμμετοχής στο Διαγωνισμό.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες που θα λάβουν το 1ο βραβείο για τη συμμετοχή τους, θα λάβουν ως δώρο Laptop, Επιτραπέζιο παιχνίδι “1821” και 5 βιβλία σχετικά με το θέμα τους (ατομικά σε περίπτωση ατομικής συμμετοχής ή ως δώρο για την τάξη τους σε περίπτωση ομαδικής συμμετοχής).

Στους μαθητές και μαθήτριες που θα διακριθούν με το 2ο Βραβείο θα καταστούν Επίτιμοι Προσκεκλημένοι Μαθητές/τριες (ΕΠΜ). Κάθε ΕΠΜ θα μπορεί να προσκληθεί σε μάθημα του ενδιαφέροντός του και να ξεναγηθεί δια ζώσης ή ψηφιακά από καθηγητή του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στο εργαστήριό του, επιλέγοντας από μια λίστα καθηγητών και εργαστηριακών ομάδων. Επιπλέον θα λάβουν 5 βιβλία σχετικά με το θέμα τους και το Επιτραπέζιο παιχνίδι “1821”.

Τέλος, όσοι μαθητές και μαθήτριες διακριθούν με το 3ο βραβείο θα έχουν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε ψηφιακό σεμινάριο για ψηφιακές τεχνολογίες και δημιουργική γραφή με πανεπιστήμια του εξωτερικού και θα λάβουν επίσης 5 βιβλία σχετικά με το θέμα τους και το Επιτραπέζιο παιχνίδι “1821”.

Οι συμμετοχές που θα διακριθούν θα προβληθούν στην ιστοσελίδα του ΜΟΡΙΑΣ21 (<https://www.morias21.com/>) και του ΚΠΕ Καλαμάτας (<http://kpe-kal.mes.sch.gr/>) και από τα μέλη της Επιτροπής Διοργάνωσης του Διαγωνισμού.

Διευκρινίζεται ότι δεν θα υπάρξουν έσοδα για οποιοδήποτε μέλος της Επιτροπής Διοργάνωσης του Διαγωνισμού, από τα υποβληθέντα έργα (με εμπορία ή διαφήμιση κ.λ.π.). Η χρήση των έργων θα γίνει μόνο για εκπαιδευτικούς και ενημερωτικούς σκοπούς.

Η συμμετοχή των μαθητών/-τριών στον Διαγωνισμό δεν έχει καμία οικονομική επιβάρυνση για τους/τις μαθητές/τριες, το σχολείο, τους γονείς ή τους κηδεμόνες.

Επισημαίνεται ότι τα μέλη της Επιτροπής Διοργάνωσης του Διαγωνισμού αναλαμβάνουν όλη τη διαδικασία υλοποίησης του Διαγωνισμού αναγνωρίζοντας την εφαρμοστέα ευρωπαϊκή και ελληνική νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων και το νομοθετικό πλαίσιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας.

Σε περίπτωση που κάποιος από τους δημιουργούς δεν επιθυμεί να δημοσιοποιηθούν τα στοιχεία του, μπορεί να το ζητήσει με την υποβολή του έργου του.

Με την ολοκλήρωση του Διαγωνισμού και την αξιολόγηση των συμμετοχών, γίνεται η αποτίμηση του και η ανατροφοδότηση μεταξύ των μελών της Επιτροπής Διοργάνωσης του Διαγωνισμού.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επισκέπτονται την ιστοσελίδα <https://www.morias21.com/> Ενότητα ΦΥΣΗ – Πανελλήνιος μαθητικός διαγωνισμός και να απευθύνονται στο ΚΠΕ Καλαμάτας (κα Ραβάνη Ιωάννα, τηλ. 2721096062)

Χρήσιμες συνοδευτικές πηγές:

Προτείνεται για τη επεξεργασία του θέματος, οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς ή οι κηδεμόνες να επισκεφθούν με τους μαθητές τις ιστοσελίδες των φορέων που αποτελούν την Επιτροπή Διοργάνωσης του Διαγωνισμού για χρήσιμες πληροφορίες, πηγές και σχετικό εκπαιδευτικό υλικό, που μπορεί να βοηθήσει στην επεξεργασία και βιωματική προσέγγιση του θέματος.

Σύνδεσμοι φορέων-μελών Επιτροπής διεξαγωγής του Διαγωνισμού:

- ΜΟΡΙΑΣ 21: <https://www.morias21.com/>
- Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Καλαμάτας: <http://kpe-kal.mes.sch.gr/>

Καταγραφή υπεραιώνόβιων ελαιόδεντρων

- Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Καλαμάτας – Δράση καταγραφή υπεραιώνόβιων ελαιόδεντρων: <http://kpe-kal.mes.sch.gr/elianet/wp/>
- Καταγραφές υπεραιώνόβιων ελαιόδεντρων που σχετίζονται με την Ελληνική Επανάσταση 1821: <http://kpe-kal.mes.sch.gr/elianet/wp/1821-2021-elies/>
- Διεύθυνση Νεότερου Πολιτιστικού Αποθέματος και Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (Παράδειγμα Καλής Πρακτικής για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά):
<http://ayla.culture.gr/%ce%ba%ce%b1%cf%84%ce%b1%ce%b3%cf%81%ce%b1%cf%86%ce%ae-%cf%85%cf%80%ce%b5%cf%81%ce%b1%ce%b9%cf%89%ce%bd%cf%8c%ce%b2%ce%b9%cf%89%ce%bd-%ce%b5%ce%bb%ce%b1%ce%b9%cf%8c%ce%b4%ce%b5%ce%bd%cf%84%cf%81/>
- Εκπαιδευτικό υλικό «ΤΑ ΑΙΩΝΟΒΙΑ ΔΕΝΤΡΑ, ΟΙ ΑΞΙΕΣ ΤΟΥΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΕΣ» από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων:
  - Εκπαιδευτικές δραστηριότητες: <http://kpe-kal.mes.sch.gr/elianet/wp/wp-content/uploads/2017/06/vivlio-ekpaideytikes-drastiriotites.pdf>
  - Υλικό για τον εκπαιδευτικό: <http://kpe-kal.mes.sch.gr/elianet/wp/wp-content/uploads/2017/06/vivlio-gia-ekpaideyti.pdf>

Σύνδεσμοι από την ιστοσελίδα των Ηνωμένων Εθνών:

- <https://www.decadeonrestoration.org/>

- <https://unenvironment.widen.net/s/ffjvzcfldw/ecosystem-restoration-playbook>
- <https://stg.worldenvironmentday.global/>

Ενότητες σχολικών βιβλίων Δημοτικού:

- από το εμπλουτισμένο βιβλίο Δ' Δημοτικού με ασκήσεις στο φωτόδεντρο:
http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2280/Meleti-Perivallontos_D-Dimotikou_html-empl/index3_1.html
- Παρουσίαση για το οικοσύστημα (για το μάθημα της Δ' Δημοτικού):
https://www.slideshare.net/iliasili/3-1-16048585?next_slideshow=1
- από το εμπλουτισμένο βιβλίο ΣΤ' Δημοτικού:
http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2011/Fysika_ST-Dimotikou_html-empl/index_6.html

Σελίδες από όπου μπορούν οι μαθητές να αντλήσουν φωτογραφίες/βίντεο/ηχητικά αποσπάσματα με ελεύθερα δικαιώματα χρήσης:

- Φωτογραφίες: <https://pexels.com>, <https://pixabay.com>
- Ήχοι/Εφέ: <https://freesound.org/>
- Αποσπάσματα Βίντεο: <https://www.videvo.net/>

Θα πρέπει κατά την ανάκτηση πληροφοριών από το διαδίκτυο (κείμενα/εικόνες/ήχοι/βίντεο) να δοθεί μεγάλη προσοχή στα δικαιώματα χρήσης που αναφέρονται σε αυτά. Σε πληθώρα στοιχείων (ακόμα και σε αυτά που αναφέρονται παραπάνω) αναφέρεται και η ελευθερία ή όχι διάθεσης του υλικού. Σε κάποιες περιπτώσεις αρκεί μια απλή αναφορά στον δημιουργό για να μπορεί να γίνει χρήση, ενώ σε άλλες περιπτώσεις μπορεί να χρειαστεί επικοινωνία με το δημιουργό για να διατεθεί ένα έργο.